

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 22. Alia epistola Erasmi ad Lutherum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](#)

Sæcul. XVI., Media equidem, quibus, ut fertur,
A.C. 1519. Catholici Lutherò invidiam creare ni-
 tuntur, haud approbo, cetera tamen,
 cum hic vir mihi sit incognitus, ejus
 scripta nec laudare nec vituperare va-
 leo; non enim ea hucusque perlegi;
 mea tamen opinio est, minime consul-
 tum esse, quod tanta vi in eum insur-
 gatur, præcipue, postquam se illorum,
 quibus rem decidere competit, judicio
 submisit, præterea nullus hucusque ei-
 dem veritatem perspicue demonstravit,
 ac nonnulli potius hujus viri exitium,
 quam salutem querere videntur, cum
 tamen non omnis error possit hæresis
 appellari, quippe in veterum, & re-
 centiorum Scriptorum libris errores
 reperiuntur; non raro enim circa quas-
 dam opiniones diversi diversa sentie-
 bant, denique magis expedit viam
 lenitatis quam severitatis adhibere,
 ex ipsa etiam Leonis X. summi Ponti-
 fícis sententia, de cetero, si Lutherus
 innocens esse comprobatur, tuarum
 partium est, Princeps serenissime, il-
 lum etiam contra ejus adversarios tu-
 eri. ,

§. XXII.

Alia Epistola Erasmi ad Lutherum.

L. 6. ep. 4. **H**oc item anno Erasmus epistolam ad
 Lutherum perscripsit hanc in sen-
 ten-

tentiam: *Nullo sermone confequi possum*, Sæcul. XVI.
quas tragædias hic Lovanii excitarint tui A.C. 1519.
libelli: ne adhuc quidem ex animis istorum
revelli potest falsissima suspicio, tuas lucu-
brationes meis auxiliis esse scriptas: tantum
te admonitum volo, quod immanes feræ man-
suecant officiis, mihiique videtur plus profi-
ci civili modestia quam impetu. Nihilomi-
nus tamen videtur: „ Quod Erasmus
„ Lutheri calatum timuerit; cum enim
„ effictim rogaretur, ut ejusdem erro-
„ res scripto refelleret, in quadam epi-
„ stola hæc respondit: non mea interest
„ litem ab aliis excitatam sopire, potius
„ illi, qui hanc telam exorsi sunt, ean-
„ dem etiam finire studeant, nec ulla
„ etiam occurrit ratio, ob quam mihi
„ præ ceteris illius errores confutare
„ magis incumbat, cum potius illi, qui
„ primi eundem in suis sermonibus la-
„ cessiverunt, adversus eum calamos
„ suos acuant. Insuper indignum mihi
„ videtur, quod contra virum jam con-
„ demnatum, necnon contra libros pub-
„ lice combustos scribam, nec etiam ex-
„ pedit, ut magis magisque concitetur
„ mordax illa lingua, quæ unice inten-
„ ta est, ut dictoria in suos adversarios
„ evomat, minus etiam consultum est
„ virum, qui plurium Germaniæ Princi-
„ pum præsidio suffultus est exacerbare,
„ nec abs ratione fors mihi objectari pos-

F f 3

„ set,

Sæcul. XVI., set, quod de Leone jam occiso ac pro-
A.C. 1519. strato triumphum reportare voluerim;
,, denique Lutheri scripta confutari ne-
,, queunt, ni saltem una vel altera vice sue-
,, rint relecta; id vero temporis angustiæ
,, mihi haud permittunt, cum ægre pro-
,, prius meos ingenii partus secundis cu-
,, ris elaborandi spatium supersit. ,,

Ceterum Erasmus, quamvis adeo
indulgenter cum Luthero egerit, nihilo-
minus illius errores, furoremque dete-
stabatur, quamprimum de insana illius
rabie certior factus fuerat.

§. XXIII.

Quidam Religiosi Lutherum confutant, ejus apologia.

Non eadem moderatione, qua Era-
mus, quidam Religiosi ex Ordine
FF. Minorum erga Lutherum utebantur;
cum enim Ecclesiæ fidem ab eo impug-
nari cernerent, vehementiori stylo il-
lum infectabantur, atque editis libellis
præcipue hunc hæreticum accusabant in
eo, quod Ecclesiam universalem in gene-
ralibus Conciliis repræsentari negasset,
simulque docuisset, quod nec Papa Chri-
sti Vicarius, nec D. Petrus Apostolorum
Princeps esset. Eadem etiam exprobra-
bant, quod tradidisset, Canones nonni-
ad satiandam summorum Pontificum, ac
cete-